

Szakmai napok az Erőkarban

Az Erőkar Rt. Anyagvizsgáló és Állapotellenőrző Laboratóriuma évek óta rendszeresen jelenik meg szakmai napokkal az üzemeltetők és anyagvizsgálók naptárjában. E szakmai napok mindig aktuális, a szakemberek számára közvetlenül hasznosítható, alkalmazható témákat dolgoznak fel. Jól példázza ezt az október 5-i szakmai nap témaválasztása is: **hidrogén az acélban**.

A hidrogén indukálta repedések veszélyességére nemcsak néhány hazai erőműben bekövetkezett káreset, de az ESIS TC 100 "Hidrogén Degradáció" albizottság megalakulása is felhívta a figyelmet. Az előadók közül *dr. Rittenger János* állapotellenőrzési igazgató a hidrogén ötvözetbe kerülési lehetőségeiről, a hidrogén lehetséges reakcióiról, annak következményeiről szolt. *Wohlráb Zsuzsanna* osztályvezető olyan káreseteket ismertett, amelyek kialakulásában a hidrogén jelenléte meghatározó szerepet játszott. A délután során a károsodás megelőzésének lehetőségeiről, az acélválasztás, a feszültség-szint-csökkenés és a vízkezelés fontosságáról eselt szó – az érdeklődő hallgatóság hozzászólásai által vezetve. A rendezvény kiadványát az ORSZAK BT. gondozta.

Az 1996-ra tervezett, az endoszkópiával, az akusztikus emissióval és a rideg törés megjelenése az EN szabványokban témájú szakmai napok is már lezajlottak. Jövő év tavaszán tervezik a Barchausen-zaj mérés és alakváltozás mérés (nyúlásmérő-bélyeges módszer) foglalkozó szakmai nap megvalósítását. De a tervben szerepel a roncsolásmentes anyagvizsgáló módszerek automatizálásával, digitizálásával, valamint a számítógéppel segített oktatással foglalkozó szakmai nap is.

Az Erőkar Laboratórium szakmai napjai, de hasonlóan a többi anyagvizsgáló laboratórium, egyetemi műhely rendezvényei, a szakmai élet fontos fórumai – amelyek, ha kellő nyilvánosságot kapnak, alkalmas fórumok lehetnek a 3. fokozatú anyagvizsgálók kreditpont-gyűjtésére.

- p -

VEKOR-konferencia volt Balatonfüreden

Az 1961-ben létrehozott Vegyipari Korrózióvédelmi Szervezet (VEKOR) nevét a Nehézipari Kutató Intézet felszámolása után felvette az intézet Korróziós Osztályából alakított kft, magára vállalva a régi VEKOR feladatait. Ezek közé tartozik a hagyományosan évente két alkalommal rendezett konferenciák megszervezése is. Témáival a vegyipar kereteiből kilépve a VEKOR első szótárgya ma már inkább Veszprémre utal.

A VEKOR október 1-3. között tartotta őszi konferenciáját Balatonfüreden, az alábbi témákban:

- újdonságok a korrózióvédelemben,
- ipari betonépitmények korróziója és védelme,
- nagy hőmérsékletű és füstgázkorrózió.

127 cég képviselőjében 227 résztvevő hallgatta meg a 27 előadást. A kiállítás lehetőségével 14 vállalat élt.

Az 1. téma keretében egy intézményt bemutató, három vizsgálati tárgyú előadás, négy új korrózióvédelemben használható anyagot ismertető és két ipari tapasztalatokat összefoglaló beszámoló hangzott el.

A 2. témában két, a betonszerkezetek korrózióját tárgyaló előadás mellett négy, a felújítások tapasztalatait foglalta össze. További öt előadás pedig új védőanyagokról, kivitelezési problémákról szolt.

A 3. téma hat előadásából három a nagy hőmérsékleten üzemelő kazánok korrózióját és a vele összefüggő káreseteket tárgyalta. Egy előadás foglalkozott az olajtüzelésű erőművekre jellemző vanádium- és kénkorrózióval. Hatásos védőbevonatot ismertett egy előadó a forró berendezések külső, atmoszférikus korrózió elleni védelmére. Nagy érdeklődés kísérte a lakosság számára is érdekes, a füstgázkezelő kéményekre vonatkozó tapasztalatokat tárgyaló előadást is. Az előadásokat követő vitában többen foglalmazták meg az alumínium kéménybélésekkel kapcsolatos fenntartásait.

Az 1997 tavaszi konferenciáját április 8-10. között rendezi a VEKOR az alábbi témákban:

- újdonságok a korrózióvédelemben,
- nagy szárazanyag-hányadú és vízzel hígítható környezetbarát bevonatok,
- szennyvízkezelés és korrózió.

A konferenciáról felvilágosítást ad

Varga István, VEKOR Kft. Veszprém, Wartha V. u. 1. M. ép. 8200
Tel./fax: 88/328-514

Csopaki őszi – immáron sokadszor

Idén október 17-19. között rendezte meg a GTE Hegesztési Központi Szakosztály „Nyomástartó edények és csövezetékek szakbizottsága” és a GTE Mol Rt. Százhalombattai Területi Szervezete a szokásos csopaki ankétot. A „szokásos” jelző annál inkább indokolt, mert a rendezvény nemcsak megszokott helyére talált vissza, de visszatért a régi, családias, kicsit csipkelődő csopaki légkör is. A két házigazda, *Nádas István* és *dr. Somogyi Sándor* együttes jelenléte is a rendezvény folytonosságát jelezte.

Az előadások jelentős része a hegesztést alkalmazó, nyomástartó edényeket gyártó üzemek akkreditálásával foglalkozott: *Németh Leonóra* (TÜV Rheinland), *Tóthné dr. Veinperl Ibolya* (MSZT), *Békési András* (AGMI). Igen érdekes volt ezek után két gyártó beszámolóját meghallgatni, két olyan gyártót, akik nemcsak megszervezték a minősítést, de képesek működtetni is a minőségbiztosítási rendszert: *Bogár József* (DKG East), és *Lajos János* (TGM, Kiskunfélegyháza).

Két előadást hallgattunk a termomechanikus eljárással készült finom szemcsés, nagy szilárdságú szerkezeti acélokról is. A több, mint kilencven résztvevő érdeklődéssel hallgatta mind a 19 előadást, és még a szombat délelőtti kerekasztal-beszélgetésen is szép számmal megjelentek. A beszélgetés témája az ellenőrző szervezetek akkreditálása, a gyártó/üzemeltető, valamint a vizsgáló/tanúsító és a hatósági feladatok, jogkörök szétválasztása volt.

Tartalmas két és fél nap elteltével a hallgatóság abban a reményben távozott, hogy a csopaki rendezvények történetében először, kiadvány is készül a rendezvényen elhangzott előadásokból.

- p -



Az **ÁEF ANYAGVIZSGÁLÓ LABORATÓRIUM KFT.** az Állami Energetikai és Energiabiztonság-technikai Felügyelet 1970-ben alapított Anyagvizsgáló Laboratóriumának megszűnte után jött létre, 1996-ban. Munkatársaink döntő többsége a Laboratórium munkatársa volt. Jogutódja nem, de az elmúlt 25 év tapasztalatainak és szakmai hozzáállásának – reméljük – továbbvivői vagyunk. Célunk a **függetlenség, pártatlanság** mellett az **ígyenes szakmai színvonal** megtartása.

Tevékenységeink köre:

RONCSOLÁSOS ÉS RONCSOLÁSMENTES VIZSGÁLATOK

- kémiai elemzés,
- ultrahangos hibakereső vizsgálat,
- mechanikai vizsgálatok,
- felületi repedésvizsgálat,
- metallográfia,
- tömörségvizsgálat,
- ultrahangos falvastagságmérés,
- akusztikus emissziós vizsgálatok.

Ipari beruházásokhoz kapcsolódó gyártási és szerelési munkák **független műszaki felügyelete**.

Veszélyes folyadékok és olvadékok tárolótartályainak teljes körű állapotfelmérő vizsgálata.

A **vízkezelés** területén segítséget nyújtunk az ipari és ivóvizek vízkezelési technológiáinak kidolgozásában, új vízkezelési technológiák, berendezések vizsgálatában és szakvéleményezésében.

Szakértői tevékenység a káresetelemzések területén és az ehhez kapcsolódó gyártási és javítási technológiák kidolgozásában.

Laboratórium: 1112 Budapest, Budaörsi út 45. (MTA Kutatóház)
Levél cím: 1243 Budapest Pf.: 551.
Telefon/fax: 319-3119/343 m.
Telefon: 319-3119/344, 198 m.
Mobil: 06 (30) 598-290


Fodor Olivér
ügyvezető

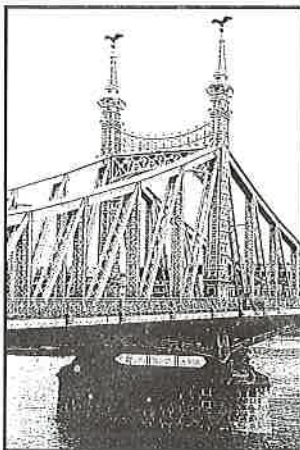

Csollák Zoltán
ügyvezető

Százéves a Szabadság-híd

Ebből az alkalomból tudományos konferenciát tartottak a Budapesti Műszaki Egyetem dísztermében 1996. október 11-én. Az előadók mind műszaki, mind esztétikai szempontból elemezték és értékelték a mindmáig példaértékű műtárgyat. Áttekintették történetét a tervezéstől és a felépítéstől az át- és újjáépítésen át a közelmúlt felújításáig.

Az 1893. évi XIV. törvénycikk alapján 1894-ben nemzetközi pályázatot írtak ki az Eskü téri és a Fővám téri hidak terveire. Ez utóbbira 21 pályamű érkezett. A legjobbnak *Feketeházy János* nyugalmazott MÁV főmérnök tervét ítélték, és 20 000 korona díjjal jutalmazták. Még abban az évben *Zsigmondy Béla* cége megkezdte a hidfő pilléreinek az alapozását. Közben a Kereskedelemügyi Minisztériumban Duna-hídépítési osztály alakult *Czekelius Gyula* vezetésével, ahol *Feketeházy* pályaterve alapján *Szántó Albert*, *Nagy Virgil*, *Gruber Antal*, *Beke József* és *Gálik István* mérnökökkel együtt kidolgozták a megvalósítandó változat fő terveit. Az acélszerkezet statikai számításait és a kivitelezési terveket a Magyar Királyi Államvasutak Gépgyára, *Seefehlner Gyula* vezetésével készítette el.

A Fővám téri *Ferenc József*, ma Szabadság-híd Budapest legrövidebb, 333,6 m összhosszúságú, háromnyílású, Gerber-csuklós rácsos hídja. Külön figyelmet érdemel a főtartó vasszerkezetének a kialakítása, amely akárhonnán nézve is kielégíti az esztétikai követelményeket. A pillérek kapuzatai pedig a vasszerkezeti díszítés mintapéldányai. (Ezt a látványt idézi fel a rajzos ábra, amely *dr. Gálik Imre* vasdiplomás mérnök „A budapesti Duna-hidak” című könyvéből került a kiadvány címlapjára.)



Az acélszerkezet gyártását 1895 februárjában kezdték el és a közel 5000 t-ás szerkezetet másfél év alatt gyártották le és szerelték fel. Ezt a teljesítményt azóta sem ismételték meg hazánkban egyetlen Duna-hídnál sem!

A hidat, ünnepélyes keretek között, *Ferenc József* avatta fel 1896. október 4-én.

A konferencia kifejezte a kiváló hidépítő elődeink iránti tiszteletét, de szólt azokról a már elvégzett és a jövőben is végzendő állapotellenőrzési és felújítási feladatokról, amelyek révén megőrizhető e csodálatos mérnöki alkotás az utókor számára.

A főtartó tényleges szerkezeti méretei alapján elvégzett erőtan vizsgálatok és számítógépes modellezések a híd szerkezet biztonságos üzemi tarthatóságát állapították meg. A változó terhelésből adódó viszonylag kis feszültség-ingadozások miatt kifáradással csak akkor kell számolni, ha jelentős korróziós károk lépnének fel. Ezért anyagvizsgáló szemmel kiemelt feladat az időszakos állapotellenőrzésekkor a korróziós károsodások feltárása, illetve a megfelelő korrózióvédelem időről időre történő felújítása.

A meglévő és fővárosunk panorámájához tartozó belvárosi hídjaink fennmaradást is szolgálják azok a rendezési tervek, amelyek a fővárost terhelő forgalom ésszerű megosztása érdekében még legalább négy új híd létesítését tartják szükségesnek a beépített Duna-part 32 km-es szakaszán belül.

– ferko –

Megalakult a mechanikai vizsgálatok szabványosítási bizottsága

Miután az 1995. évi XXVIII. törvény jogutód nélkül megszüntette az MSZH-t és feladatkörét átvette a köztestületként működő MSZT, az önkéntesség és közérdekűség elvén egymás után alakulnak újjá a szabványosítás legfőbb szakmai testületei, a műszaki bizottságok. Egy kissé megkésve, 1996. november 4-én tartotta alakuló ülését a **Mechanikai vizsgálatok MSZT/MB 409 nemzeti szabványosítási műszaki bizottság**. A bizottság tagjai a következők:

| | |
|------------------|------------------------------------|
| Boross Péter | Dunaferri Lőrinci Hengermű |
| Czéh Ferenc | Országos Mérésügyi Hivatal |
| Fodor Olivér | ÁEF Anyavizsgáló Laboratórium Kft. |
| Dr. Havas István | Budapesti Műszaki Egyetem |
| Hercsik György | Magyar Vas- és Acélpári Egyesülés |
| Oravetz Dezső | Veszprémi Egyetem |
| Dr. Tóth László | Miskolci Egyetem |
| Virágh Sándor | Műszaki Biztonsági Felügyelet |

A műszaki bizottság elnöke *dr. Havas István*, elnökhelyettesévé *Fodor Olivért* választotta. Mivel a legfontosabb szabványosítási feladat jelenleg az európai szabványok átvétele, a bizottság által meghatározott 1997–99. évi szabványosítási tervben is EN szabványok honosítása szerepel.

Az 1997. évi terv:

MSZ EN 10002-3 Fémekek. Szakítóvizsgálat. 3. rész: Egytengelyű szakítógéppel ellenőrzésére alkalmazott erőmérő-rendszer kalibrálása.

MSZ EN 10002-3 Fémekek. Szakítóvizsgálat. 4. rész: Egytengelyű vizsgálatokhoz használt nyúlásmérő ellenőrzése.

Az 1998. évi terv:

MSZ EN ISO 196 Alakított réz és rézötvözetek – A visszamaradó feszültség meghatározása. Higany-nitrátos vizsgálatok.

MSZ EN ISO 2624 Réz és rézötvözetek – Az átlagos szemcseméret meghatározása.

Az 1999. évi terv:

MSZ EN ISO 2626 Réz • Hidrogén-elridegdedési vizsgálat.

A bizottság állásfoglalása szerint – a tervben szereplő EN szabványok mellett – fontolóra kell venni azon Euronorm szabványok átvételét is, amelyekre MSZ EN szabványokban hivatkoznak. A mechanikai vizsgálatok területén több MSZ EN szabvány is hatályba van – köztük jogszabály által kötelezővé tett is – amelyek alkalmazását akadályozta a hivatkozásként szereplő Euronorm szabványok Magyarországon elfogadott értelmezésű változatainak hiánya. A műszaki bizottság következő ülésén el kell döntenie, hogy érdemes-e a szóban forgó Euronorm szabványok feladatát átvevő EN szabványok megjelenésére várni, vagy a már hozzáférhető MSZ EN-k alkalmazhatósága miatt az Euronorm szabványoknak identikusan megfelelő, MSZ kibocsátói jelű nemzeti szabványokat kell bevezetni.

A bizottság megállapította, hogy tagsága hiányos mind az érdekelt vállalatok, mind az elismert szakemberek tekintetében. Ezúton is szeretnénk felkérni minden, a mechanikai vizsgálatok területén érdekelt vállalatot és szakembert, hogy akár az MSZT-ben tagsággal bíró vállalat, intézmény képviselőjeként, akár szavazati joggal nem rendelkező szakértőként vegyenek részt a Mechanikai vizsgálatok műszaki bizottság munkájában.

Aki a leírtakhoz kíván hozzászólni, vagy úgy érzi, hogy érdemlegesen részt tud venni a bizottság szakmai munkájában, a bizottság titkárához, *Szabó József*hez fordulhat a következő címen: MSZT, I. Főosztály, Budapest, Üllői út 25. 1091, telefon: 218-3011/157, telefax: 218-5125.